

P.Z. br. 672

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-12/56
Urbroj: 50301-25/06-19-7

Zagreb, 29. kolovoza 2019.

Hs**NP*711-01/19-01/03*50-19-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 29-08-2019		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
711-01/19-01/03	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-19-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog ovršnog zakona (predlagatelj: Damjan Vucelić, zastupnik u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 711-01/19-01/03, urbroja: 65-19-03, od 10. srpnja 2019. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu ovršnog zakona (predlagatelj: Damjan Vucelić, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog ovršnog zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Damjan Vucelić, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 9. srpnja 2019. godine, iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona predlaže se ukinuti sustav ovrhe na temelju vjerodostojne isprave te se predlaže da se ovrha provodi isključivo na temelju ovršnih isprava, što predstavlja značajno povećanje troška prisilne naplate vjerovnikovih tražbina i dugotrajnost postupaka prisilne naplate.

Naime, ukidanjem sustava ovrhe na temelju vjerodostojne isprave vjerovnici će radi prisilne naplate svojih tražbina biti prisiljeni koristiti redovni parnični postupak bilo podnošenjem tužbe ili zahtjeva za izdavanjem platnog naloga kako bi pribavili ovršnu ispravu na temelju koje bi pokrenuli postupak prisilne naplate tražbine.

Ako prisilnu naplatu provode putem punomoćnika troškovi postupka za tražbine male vrijednosti bit će nekoliko puta veći od troškova prisilne naplate putem rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, i to iz razloga što redovni parnični postupak podrazumijeva veći broj radnji za ishodenje valjane osnove za provedbu izravne naplate, odnosno, ovršne isprave, čime se ujedno i višestruko povećava trošak postupka.

Isto tako, prisilna naplata putem redovnog parničnog postupka značila bi i znatan pritisak na sudove što bi dovelo do dugotrajnih postupaka za koje vrijeme bi teklo i

zakonske zatezne kamate, što nužno dovodi do znatnog povećanja iznosa tražbine ovrhovoditelja koji će u konačnosti podmiriti ovršenici.

Dakle, očito je da bi prijedlog učinio prisilnu naplatu neučinkovitim, dugotrajnom za vjerovnika i s povećanim troškovima prisilne naplate za ovršenika, što bi nužno dovelo do znatnog povećanja broja dugotrajno blokiranih građana te bi predstavljalo značajan udar na socijalni standard građana Republike Hrvatske.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske ističe kako u Prijedlogu zakona predloženo uređenje dostave u ovršnom postupku ne pruža dovoljnu razinu pravne sigurnosti, a moguće podredno uvodi novi pravni institut koji dosad nije poznat u hrvatskom pravnom poretku. Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako odredbe o dostavi moraju biti jasne i nedvosmislene jer o njima ovise prekluzivni rokovi u kojima ovršenik može uložiti pravne lijekove ili koristiti odgovarajuća druga pravna sredstva propisana Ovršnim zakonom.

Naime, odredbom članka 14. stavka 1. Prijedloga zakona propisano je kako se u elektronskom ovršnom postupku dostava obavlja isključivo elektroničkim putem svim strankama u postupku osim prve dostave ovršeniku kojom je obaviješten o provedbi elektronskog ovršnog postupka ako ne istakne posebni zahtjev da se postupak vodi kao ovršni postupak ili ako sud po službenoj dužnosti ocijeni da ovršenik nije sposoban sudjelovati u elektronskom ovršnom postupku.

Iz predloženog rješenja nije jasno je li predlagatelj mislio da se ovršenika obavještava o ovrsi i da ima mogućnost izjasniti se da se dostava u ovršnom postupku ne vrši elektronskim putem ili je namjera predlagatelja bila da se u hrvatski pravni poredak uvede mogućnost da se ovršenik izjasni da on ne želi da se nad njime provodi ovršni postupak. Vlada Republike Hrvatske napominje da ako je namjera predlagatelja bila druga mogućnost, onda je ona protivna članku 29. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako je sporno načelo podmirenja iz članka 15. Prijedloga zakona na način da ovrhovoditelj ima pravo na naknadu troška samo do ukupnog iznosa glavnice ovrhovoditeljeve novčane tražbine. Navedeno načelo je u suprotnosti s temeljnim načelom ovršnog prava da troškove postupka u vezi s određivanjem i provedbom ovrhe i osiguranja prethodno snosi ovrhovoditelj, a da je ovršenik, odnosno protivnik osiguranja dužan ovrhovoditelju, odnosno predlagatelju osiguranja naknaditi troškove koji su bili potrebni za ovrhu ili osiguranje.

Isto tako, ograničenje troška na iznos glavnice značilo bi da bi u određenim slučajevima teret provedbe ovrhe bio prebačen na ovrhovoditelja što predstavlja znatnu neuravnoteženost ovršnog postupka na štetu ovrhovoditelja, unatoč činjenici da je riječ o prisilnoj naplati ovrhovoditeljeve nesporne tražbine, koju ovršenik odbija dobrovoljno ispuniti. Predloženo zakonodavno rješenje čini dvojbenim njegovu primjenu i u slučaju kada se radi o ovrsi samo utuženih dospjelih, a neplaćenih zateznih kamata bez glavnice, jer se izravnim tumačenjem predmetne odredbe nameće zaključak da u tim slučajevima ovrhovoditelj ne bi imao pravo na naknadu troška ovršnog postupka, što je protivno osnovnom načelu građanskog materijalnog i procesnog prava ravnopravnosti subjekata u građanskim odnosima.

Dodatno Vlada Republike Hrvatske napominje kako Prijedlog zakona u dijelu koji se odnosi na promjenu načina računanja (da ako dužnik pored glavnice duguje i

kamate i troškove, da se prvo namiruje glavnica, potom troškovi, a na kraju kamate) nije prihvatljiv i iz sljedećih razloga:

- prema važećem uređenju kada dužnik pored glavnice duguje kamate i troškove, uračunavanje se obavlja na način da se prvo namiruju troškovi, zatim kamate i napokon glavnica
- troškovi trebaju imati prednost pred kamatama i glavnicom zato što troškovi izravno opterećuju vjerovnika bez obzira na to hoće li imati uspjeha u namirenju kamata i glavnice
- kamate imaju prednost pred glavnicom zato što bi se djelomičnom isplatom glavnice smanjile kamate te zbog zabrane anatocizma (zabrana obračunavanja kamate na kamate).

Dakle, prihvaćanje predloženog rješenja značilo bi da namirenjem glavnice kamate na iznos glavnice prestaju teći, dok bi se dužnik i nadalje koristio novčanim sredstvima vjerovnika nepodmirenim na ime kamata na koji zbog zabrane anatocizma kamate ne teku, a dužnik koji je u zakašnjenju s plaćanjem glavnice i zato mu teku zatezne kamate, plaćanjem dijela nepodmirenog iznosa smanjivao bi glavnicu čime bi se vjerovniku umanjilo pravo na zatezne kamate – koristio bi novac vjerovnika bez naknade što je u suprotnosti sa svrhom i pravnom prirodom kamata.

Vlada Republike Hrvatske osobito ukazuje da nije prihvatljiv prijedlog da se uloga Financijske agencije kao tijela nadležnog za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima po računu zamjenjuje Poreznom upravom. Naime, iz dosadašnjih iskustava obavljanje poslova iz nadležnosti Financijske agencije bilo je učinkovito i u skladu sa svrhom ovršnog postupka, dok bi prebacivanje ovlasti na Poreznu upravu zahtijevalo velike izmjene sustava, odnosno njegovu izgradnju iz temelja, što bi dovelo do pravne nesigurnosti i velikih financijskih troškova.

Zaključno Vlada Republike Hrvatske napominje kako Prijedlog zakona u velikoj mjeri preuzima rješenja iz Prijedloga ovršnog zakona koji je izradilo Ministarstvo pravosuđa, a koji je Vlada Republike Hrvatske uputila u saborsku proceduru, dok se razlike odnose samo na brisanje odredbi o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, povećanje broja primanja koja su izuzeta od ovrhe, podizanje iznosa ispod kojeg se ne može provesti ovrha na nekretnini, izmjene redoslijeda uračunavanja, propisivanje većih kazni za prekršaje i zamjenu Financijske agencije kao tijela nadležnog za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima Poreznom upravom.

Navedena rješenja iz gore izloženih razloga nisu prihvatljiva jer bi dovela do iznimnih poremećaja u ovršnom sustavu Republike Hrvatske, slijedom čega Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, dr. sc. Kristiana Turkalja, mr. sc. Josipa Salapića i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

 mr. sc. Andrej Plenković